

Lakialoite LA 18/2020 vp

Vilhelm Junnila ps ym.

Lakialoite laiksi vuosilomalain 4 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteen tarkoituksena on muuttaa vuosilomalakia (162/2005) väliaikaisesti siten, että lain 4 §:n 2 kohdassa määritelty *lomakausi* muutetaan nykyisestä 2 toukokuuta ja 30 syyskuuta välistä ajasta 2 toukokuuta ja 31 joulukuuta väliseen aikaan nämä päivät mukaan luettuina. Lakimuutoksella pyritään helpottamaan varsinkin matkailu- ja ravintoala-alan yrityksiä tilanteessa, jossa koronarajoitusten purkaminen ja yritystoiminnan jatkaminen osuu juuri kesälomakaudelle, jolloin työntekijöiden tarve on suurinta. Muutos olisi voimassa 31. päivään joulukuuta 2020 asti. Ehdotettua lakia sovellettaisiin vuoden 2020 lomakauteen.

PERUSTELUT

Koronaviruksen aiheuttaman pandemian ja siitä seuranneiden poikkeusolojen vuoksi yritysten ja työntekijöiden tulevaisuus on epävarmaa. Nykyisessä tilanteessa sekä tulevaisuuteen varautuessa tarvitaan joustavuutta niin työntekijöiden, työnantajien kuin lainsäädännönkin osalta.

Kukaan osaa tuskin sanoa vielä, milloin yhteiskunta palaa epidemian laannuttua normaaliksi, mutta on esitetty arvioita yhteiskunnan vaiheittaisesta avautumisesta heinäkuuhun mennessä. Kesän lähestyessä ajankohtaiseksi tulevatkin työntekijöiden vuosilomat sekä niiden viettämisajankohta.

Vuosilomalain 4 §:n mukaan lomakaudella (kesäloma) tarkoitetaan 2 toukokuuta ja 30 syyskuuta välistä aikaa nämä päivät mukaan luettuina. Lain 20 §:n mukaan vuosilomasta 24 arkipäivää on sijoitettava tälle lomakaudelle. Koronaviruksen aiheuttamassa poikkeustilanteessa nykyinen vuosilomalaki on ongelmallinen elinkeinoelämälle, sillä erityisesti matkailu- ja ravintola-alan työntekijöitä tarvitaan heinä-elokuussa liiketoiminnan normalisoimiseksi — siis keskellä lomakautta. Siten kesälomia olisi tarpeellista pitää tavanomaista myöhemmin.

Pandemian vuoksi käyttöönotetut toimet sotkivat myös monen ihmisen alkuvuodeksi suunnitellut ulkomaanmatkat, kun matkustusrajoitukset tulivat voimaan. Siten myös monilla työntekijöillä on halukkuutta käyttää kesälomansa myöhempänä aikana ja viettää peruuntunut lomareissu loppuvuodesta, jos matkustusrajoitukset sen tulevat sallimaan. Myös kotimaan matkailua suunnittelevat varmasti käyttävät lomansa myöhemmin, kun rajoitustoimia on ensin lievennetty ja nähtävyydet, ravintolat ja muut vastaavat ovat avautuneet.

Lakialoite LA 18/2020 vp

Poikkeusoloista selvinneillä yrityksillä ei välttämättä ole edes kassavaroja maksaa lomarahoja välittömästi pandemian loputtua. Muuttamalla vuosilomalakia väliaikaisesti niin, että lomakausi pidennetään vuoden loppuun asti, annetaan työnantajille ja työntekijöille mahdollisuus joustoon kesäloman viettämisessä, jos yrityksen tai työntekijän etu sitä vaatii. Vuosiloman siirtämisen tulee perustua todelliseen ja perusteltuun tarpeeseen.

Tässä aloitteessa esitetty väliaikainen lakimuutos tukee nykyisen vuosilomalain 27 §:ää, jonka mukaan työnantaja ja työntekijä voivat sopia 18 päivää ylittävän osan lomasta pidettäväksi seuraavalla lomakaudella tai sen jälkeen säästövapaana. Ilman sopimustakin työntekijällä on oikeus säästää 24 päivää ylittävä osa vuosilomastaan, jos siitä ei aiheudu työpaikan tuotanto- ja palvelutoiminnalle vakavaa haittaa. Poikkeuksellisissa ajoissa keskinäisellä sopimisella on normaalia isompi tarve ja lainsäädännön on annettava siihen mahdollisuudet, jotta selviämme kriisistä niin hyvin kuin mahdollista.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

vuosilomalain 4 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan väliaikaisesti vuosilomalain (162/2005) 4 §:n 2 kohta seuraavasti:

4 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

-----
2) *lomakaudella* 2 päivän toukokuuta ja 31 päivän joulukuuta välistä aikaa nämä päivät mukaan luettuina;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2020.

Lakialoite LA 18/2020 vp

Helsingissä 13.5.2020

Vilhelm Junnila ps
Arto Satonen kok
Kaisa Juuso ps
Antero Laukkanen kd
Elina Lepomäki kok
Ritva Elomaa ps